

ERMENİSTAN GÜNCESE - 2

7-17 Ağustos 2012

*Narod Maraşhyan**

GPoT Birimi Türkiye-Ermenistan ilişkilerini yakından takip eden bir araştırma merkezi olup ikili ilişkilerde normalleşmeye katkıda bulunmak ve iki ülke halkının yakınlaşmasını sağlamak için birçok çalışma yapmaktadır. Türkiye’de konuyla ilgili kişilerin Ermenistan’daki gelişmeleri takip edebilmesi amacıyla Türkçe olarak yayınlanan bu günceler, konunun tüm boyutlarıyla anlaşılabilmesine yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Suriye Ermenileri

Suriye’deki çatışma ortamının yaratmış olduğu fiziki ve psikolojik yıkımdan etkilenen Suriye Ermenileri, özellikle de Halep, Şam ve Kamışlı’da bulunanlar, savaşın yaratmış olduğu insani krizi atlatmanın yollarını arıyor. Hükümet ile muhalif güçler arasında süren kavgadan dolayı pek çok aile yerinden ayrılmak zorunda kaldı. Tarihçi Petros Hovhannisyanyan’a göre Suriye Ermenileri tüm olumsuz koşullara rağmen kendi ülkelerinde kalmak istiyor. (PanARMENIAN.Net, 2012a) Hovhannisyanyan’la birlikte aynı fikirde olan Taşnagsutyun Partisi Genel Sekreteri Giro Manoyan 6 Ağustos’ta katılmış olduğu bir basın toplantısında Suriye’de yaşanan iç savaşın yaratmış olduğu travmadan payını alan Ermenilerin ülkeyi tamamen terk etmeyecekleri kanaatinde olduğunu belirtti. Irak’taki ve Suriye’deki Ermeni toplumu karşılaştırarak, Suriye’deki Ermenilerin Irak’takilere kıyasla çok daha statik bir konumda olduklarını ifade etti.(tert.am, 2012a)

Ermeni Hayırseverler Genel Birliği (AGBU) zor durumda olan Ermeni toplumuna 1 milyon dolarlık bir fon tahsis edeceğini açıkladı.(hetq.am, 2012a) Diğer yandan, Erivan merkezli Prometey Bankası Erivan-Şam arasında 9 Ağustos ve 23 Ağustos’taki uçuşları finanse etmeye başladı. Böylelikle ulaşımları kolaylaşan Ermenistan Cumhuriyeti Diaspora Bakanlığı’nın “Eve Gel 2012” programında yer alacak Suriyeli Ermeni öğrenciler yaz kampında zaman geçirip tarihi yerleri gezme imkanı bulacaklar. (PanARMENIAN.Net, 2012b) Buna ek olarak; Ermenistan PanArmenian Fonu Suriye’deki Ermenilere yardım etmek isteyen kişilerin bağış yapmalarını kolaylaştırmak amacıyla özel bir banka hesabı açacağını duyurdu. (hetq.am, 2012b)

Dış Politika

Ermenistan Dışişleri bakanı Eduard Nalbandyan 8-15 Ağustos tarihleri arasında Endonezya, Yeni Zelanda, Avustralya ve Filipinleri ziyaret ederek bu ülkelerle ikili ilişkilerin geliştirilmesi üzerine resmi görüşmelerde bulundu. (hetq.am, 2012c)

8 Ağustos'ta Endonezya'yı ziyaret eden Nalbandyan, Endonezya Dışişleri Bakanı Marty Natalegawa ile görüştü. İki lider Ermenistan ve Endonezya arasındaki siyasi ilişkiler başta olmak üzere, ekonomik ve bilimsel ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla görüşmelerde bulundu. Endonezya'da Ermenistan Konsoloslugu açma fikri toplantının önemli konuları arasında yer aldı. (PanARMENIAN.Net, 2012c) Endonezya Ekonomi Bakanı Muhammad Hatta Rajasa ile de buluşan Nalbandyan, pek çok alanda yatırım fırsatlarına ilişkin konuları görüştü. (mfa.am, 2012a)

Nalbandyan 9 Ağustos'ta Yeni Zelanda'ya yapmış olduğu seyahatte Yeni Zelanda Dışişleri Bakanı Murray McCully ve Endonezya Temsilciler Meclisi sözcüsü Lockwood Smith ile ekonomi, enerji ve tarım konularında görüşmeler gerçekleştirdi. (mfa.am, 2012b)

Nalbandyan'ın Yeni Zelanda'dan sonraki ziyareti Avustralya oldu. 13 Ağustos'ta Avustralya Dışişleri Bakanı Bob Carr ile Ermenistan Dışişleri Bakanı Eduard Nalbandyan iki ülke arasındaki ilk ikili anlaşmaya imza atmış oldular. (mfa.am, 2012c)

Son ziyaretini 15 Ağustos'ta Filipinler'e gerçekleştiren Nalbandyan, Filipinler Devlet Başkanı Benigno S. Aquino III ve Dışişleri Bakanı Albert F. del Rosario ile bir mutabakat zaptı imzaladı. Buna ek olarak iki bakan, diplomat ve resmi yetkililer için vize muafiyeti anlaşması imzaladı. (mfa.am, 2012d)

Dış siyasetteki hareketliliğin yanı sıra ekonomik ilişkilerde de olumlu gelişmeler yaşandı. Ermenistan Ekonomi Bakanı Vaçe Gabrielyan ile Avrupa Yatırım Bankası'nın Doğu Politikası ve Orta Asya Bölüm Başkanı Heinz Olbers 7 Ağustos'ta bir kredi sözleşmesi imzaladı. Gabrielyan bu sözleşme ile 300.000'den fazla kişinin temiz içme suyu ihtiyacının karşılanacağını açıkladı. Su şebekelerinin iyileştirilmesine ek olarak sınır geçiş noktalarında da altyapı çalışmalarına gidilerek sınır güvenliğinin artırılması planlanmaktadır. Olbers önümüzdeki dönemde de Ermenistan ve Avrupa Yatırım Bankası arasındaki işbirliğinin süreceğini umut ettiğini belirtti. (armenpress.am, 2012)

Rusya-Ermenistan İlişkileri

Rusya'dan Dağlık Karabağ Sorunu'nun sonlandırılmasında Azerbaycan'ın güç kullanmasını istemediğine yönelik bir açıklama geldi. Tert.am'in 8 Ağustos tarihli haberine göre Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Grigory Karasin 2012-2013 döneminde Rusya'nın Dağlık Karabağ Sorunu'nun çözümüne yönelik bir gelişme beklediğini açıkladı. Sorunun çok karmaşık olduğunu belirten Karasin, çözüme ilişkin çabaların AGİT Minsk Grubu odaklı olmasını öneriyor. Karasin, Minsk Grubu'nda eş başkan olarak yer alan Fransa, ABD ve Rusya'nın çözüm bulabilmek adına ciddi ve itinalı bir biçimde çalıştıklarını ifade etti. (tert.am, 2012b) Azerbaycan Savunma Bakanı Safar Abiyev'in Dağlık Karabağ ile ilgili yapmış olduğu açıklamalar Ermenistan basınında Azerbaycan'ın Ermenistan'ı savaşa tehdit ettiği manşetiyle yer aldı. Minsk Grubu'nun arabuluculuk çalışmalarının sonuçsuz kalmasından duyduğu rahatsızlığı belirten Aliyev, Ermenistan'ın Karabağ'dan çekilmeyerek her geçen gün ülkeyi daha da çok savaşa sürüklediğini söyledi. (Asbarez.com, 2012)

İç Politika

Muhalefet bloğunu oluşturan Ermeni Ulusal Kongresi (EUK), iktidar rejimi ile mücadelesini sürdüreceğini açıkladı. Eski askeri savcı ve EUK üyesi olan Gagik Jhangiryan, Müreffeh Ermenistan Partisi (MEP) ile işbirliği konusunda EUK'nin hem MEP, hem Miras Partisi ile hem de Tashnaksutyun partisiyle son parlamento seçimlerinde işbirliği yaptıklarını söyledi. Önümüzdeki sonbaharda gerçekleşecek olan yerel seçimlerde bu işbirliği ilişkisinin ne kadar güçlü olduğunu göreceklarını belirtti. EUK'nin eski üyesi David Shahnazaryan'a göre EUK, Koçaryanizmi yeniden canlandırmaya çalışıyor. Jhangiryan buna

tamamen karşı olduğunu, EUK'nin baştan beri Koçaryan-Sarkisyan rejimiyle mücadele ettiğini vurguladı. (tert.am, 2012c)

Muhalefet kanadından bir diğer haber de Özgür Demokratlar Partisi'nden 8 parti üyesinin liderleriyle yaşamış oldukları anlaşmazlıktan dolayı istifa etmeleri oldu. Parti kurucuları arasında da yer alan Ararat Zurabyan vermiş oldukları kararlar ilgili sessiz kalırken istifa eden bir diğer parti kurucusu Karen Karapetyan yazmış oldukları toplu istifa mektubunda gerekçelerini belirttiklerini söyledi. Parti üyelerinden Alexander Arzumanyan'a göre ise istifa eden 8 parti üyesinin esas karşı oldukları mesele partinin Miras Partisi ile yapmış olduğu seçim ittifakıdır. (azatutyun.am, 2012)

**Narod Marashlyan GPoT Merkezi'nde Proje Yöneticisi olarak çalışmaktadır. Haziran 2009'da İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirdikten sonra 2010 yılında kayıtlı olduğu İngiliz Dili ve Edebiyatı Yandal Programı'ndan mezun olmuş-tur. Aynı yıl İstanbul Üniversite-si Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Felsefe Grubu Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programını tamamlamıştır.*

Kaynaklar

Armenpress.am. (2012, 7 Ağustos). European Investment Bank to provide around 37 million Euro loan to Armenia. <http://armenpress.am/eng/news/689705/european-investment-bank-to-provide-around-37-million-euro-loan-to-armenia.html>

Asbarez.com. (2012, 14 Ağustos). Azerbaijan Again Threatens War. <http://asbarez.com/104740/azerbaijan-again-threatens-war/>

Azatutyun.am. (2012, 10 Ağustos). Members Quit New Opposition Party. <http://www.azatutyun.am/content/article/24673195.html>

Hetq.am. (2012a, 6 Ağustos). AGBU Sets Up \$1 Million Emergency Fund for Syrian Armenians. [http://hetq.am/eng/news/17306/agbu-sets-up-\\$1-million-emergency-fund-for-syrian-armenians.html](http://hetq.am/eng/news/17306/agbu-sets-up-$1-million-emergency-fund-for-syrian-armenians.html)

Hetq.am. (2012b, 10 Ağustos). All-Armenia Fund Sets Up Bank Accounts to Assist Syrian-Armenians. <http://hetq.am/eng/news/17438/all-armenia-fund-sets-up-bank-accounts-to-assist-syrian-armenians.html>

Hetq.am. (2012c, 7 Ağustos). Foreign Minister Nalbandian Off to the Far East. <http://hetq.am/eng/news/17324/foreign-minister-nalbandian-off-to-the-far-east.html>

Mfa.am. (2012a, 8 Ağustos). The Armenian Minister of Foreign Affairs visited Indonesia. <http://www.mfa.am/en/press-releases/item/2012/08/08/indonesia/>

Mfa.am. (2012b, 9 Ağustos). The visit of the Armenian Minister of Foreign Affairs to New Zealand. http://www.mfa.am/en/press-releases/item/2012/08/09/new_zeal/

Mfa.am. (2012c, 13 Ağustos). The Armenian Minister of Foreign Affairs visited Australia. <http://www.mfa.am/en/press-releases/item/2012/08/13/austria/>

Mfa.am. (2012d, 15 Ağustos). The visit of the Armenian Minister of Foreign Affairs to Philippines. <http://www.mfa.am/en/press-releases/item/2012/08/15/philippines/>

PanARMENIAN.Net. (2012a, 6 Ağustos). Syrian Armenia community will continue existing, expert says. <http://www.panarmenian.net/eng/news/118495/>

PanARMENIAN.Net. (2012b, 7 Ağustos). Prometey Bank finances charity flights for Syrian Armenian children. <http://www.panarmenian.net/eng/news/118596/>

PanARMENIAN.net. (2012c, 9 Ağustos). Armenia to open embassy in Indonesia. <http://www.panarmenian.net/eng/news/118857/>

Tert.am. (2012a, 6 Ağustos). Armenian community to stay in Syria, ARF-D rep says. <http://www.tert.am/en/news/2012/08/06/kiro-manoyan/>

Tert.am. (2012b, 8 Ağustos). Moscow hopes for progress in Karabakh conflict settlement process. <http://www.tert.am/en/news/2012/08/08/karasin-karabakh/>

Tert.am. (2012c, 8 Ağustos). Armenian National Congress to continue struggle against ruling regime. <http://www.tert.am/en/news/2012/08/06/gagik-jhangiryan/>